

REGIONKOMMITTÉN
DIREKTORAT E – Övergripande politik och nätverk
DIREKTORAT C – Rådgivande arbeten, COTER-utskottet

**Bakgrundsdokument om det riktade samrådet om Europaparlamentets och rådets förordning
om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa**
KOM(2011) 665

Den nuvarande finansiella, ekonomiska och politiska krisen har uppmärksammat behovet av ytterligare investeringar på infrastrukturområdet för att skapa tillväxt och nya arbetstillfällen, säkra rörligheten för personer och varor inom Europa, fullborda integrationen av den inre marknaden och nå målet om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning inom EU.

Som en reaktion på dessa utmaningar föreslår kommissionen att nästa fleråriga finansieringsram för perioden 2014–2020, som presenterades den 29 juni 2011, ska innehålla bestämmelser om upprättandet av ett nytt integrerat infrastrukturinstrument, Fonden för ett sammanlänkat Europa, som EU kommer att använda för att investera i de prioriterade områdena transport, energi och telekommunikationer. Europeiska kommissionen lade fram sitt slutgiltiga förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa, KOM (2011) 665 slutlig, den 19 oktober 2011.

Budgeten för Fonden för ett sammanlänkat Europa uppgår till 50 miljarder euro och den kommer att användas för att finansiera projekt som kompletterar felande länkar i de viktigaste europeiska transport- och energinäten samt digitala näten. Den kommer också att göra Europas ekonomi grönare genom att främja renare transportslag och höghastighetsbredband och genom att underlätta användandet av förnybar energi i linje med Europa 2020-strategin. Investeringarna i energinät kommer också att leda till en mer integrerad inre marknad för energi, minska EU:s beroende på energiområdet och öka försörjningstryggheten. Fonden kommer att bidra till en starkare inre marknad i Europa genom att fokusera på smarta, hållbara och helt sammanlänkade transport- och energinät samt digitala nät.

Kommissionen har valt ut ett antal projekt där kompletterande EU-investeringar bedöms få störst effekt. Från kommissionens sida förväntar man sig särskilt att fondens investeringar kommer att fungera som en katalysator för finansiering från den privata och offentliga sektorn genom att öka infrastrukturprojektens trovärdighet och minska investeringsriskerna. För första gången föreslår kommissionen också ett samlat finansieringsinstrument och en gemensam rättslig ram för de tre nätsektorerna, och står därmed fast vid sitt åtagande i fråga om att skapa synergieffekter och förenkla reglerna.

Syftet med fondens gemensamma rättsliga ram och samlade finansieringsinstrument är att förenkla den nuvarande EU-ramen för finansiering av den transeuropeiska nätinfrastrukturen.

Kommissionens avsikt är i första hand att skapa garantier för en gemensam strategi för finansieringen av EU-projekt inom de tre sektorerna (transport, energi och telekommunikationer).

I andra hand räknar kommissionen med att fondens gemensamma rättsliga ram för infrastrukturprojekt kommer att medföra stordriftsfördelar tack vare sänkta administrativa kostnader, effektivare användning av resurserna samt ökad avkastning till följd av dessa synergieffekter.

Vidare kommer kommissionen att utarbeta en mer öppen, sammanhängande och förenklad strategi i fråga om EU-finansiering, vilket borde bidra till främjandet av en mer investeringsvänlig atmosfär som kan locka till sig den finansiering från den privata sektorn som är nödvändig för att EU:s mål ska kunna uppnås. Utöver detta kommer initiativet att skapa utrymme för ett närmare samarbete mellan de tre sektorerna, och därmed leda till ett mer omfattande utbyte av god praxis. Detta kommer i sin tur att göra EU:s finansiering mer effektiv inom alla sektorer som omfattas av investeringarna.

Fonden för ett sammanlänkat Europa: Transporter

Fonden för ett sammanlänkat Europa kommer att bidra med investeringar på sammanlagt 31,7 miljarder euro för att främja moderniseringen av Europas transportinfrastruktur genom att komplettera felande länkar och ta bort flaskhalsar. Av detta belopp kommer närmare 10 miljarder euro inom ramen för sammanhållningsfonden att öronmärkas för transportprojekt i sammanhållningsländerna. Återstående 21,7 miljarder euro kommer att öronmärkas för investeringar i transportinfrastrukturen i alla medlemsstater.

Transportsystemen i Europa har traditionellt sett utvecklats på nationell nivå, och därför är de inte helt anpassade till den fria rörligheten för varor och personer inom Europa. Utvecklingen av transnationella transportkorridorer är därför en absolut nödvändighet för att målen i fråga om den inre marknaden, sammanhållningspolitiken och Europa 2020-strategin ska kunna uppnås. Med anledning av detta har kommissionen identifierat ett "europeiskt stomnät" bestående av multimodala korridorer för gods- och passagerartrafik med hög effektivitet och låga utsläpp. Investeringarna kommer att bidra till att förbättra den befintliga infrastrukturen ur effektivitets- och hållbarhetssynpunkt, och de kommer också att komplettera felande länkar och avlasta flaskhalsar.

Fonden för ett sammanlänkat Europa: Energi

I kommissionens förslag till förordning om riktlinjer för genomförandet av prioriteringar för europeisk energiinfrastruktur identifieras tolv prioriterade korridorer och områden för infrastruktur – fyra för var och en av följande sektorer: elektricitet, gastransport (inbegripet utbyggnad av smarta nät), motorvägar för elektricitet och gränsöverskridande koldioxidnät.

Enbart kostnaderna för utvecklingen av el- och gasnäten beräknas uppgå till 200 miljarder euro fram till år 2020. Enligt kommissionens beräkningar kommer hälften av de totala investeringarna att finansieras av marknaden, medan den återstående hälften kommer att kräva offentliga åtgärder för att få nödvändiga privata investeringar till stånd.

Fonden för ett sammanlänkat Europa: Telekomunikationer

EU:s viktigaste mål på telekommunikationsområdet består i att undanröja de digitala flaskhalsar som förhindrar genomförandet av en digital inre marknad. För att detta mål ska kunna uppnås har EU för avsikt att skapa ett helt bredbandsnät och att upprätta centrala plattformar för infrastruktur för digitala tjänster för att möjliggöra en konsekvent digital utbyggnad av europeiska offentliga tjänster. Båda dessa nätverk är ytterst viktiga när det gäller att genomföra EU:s digitala agenda och att bidra till Europa 2020-strategins mål om smart tillväxt. De investeringar som krävs för att dessa mål ska kunna uppnås före år 2020 kommer enligt beräkningarna att uppgå till mer än 270 miljarder euro, såsom påpekades ovan. Utan offentliga åtgärder från EU:s sida kommer den privata sektorns investeringar enligt kommissionens bedömning endast att uppgå till den jämförelsevis blygsamma summan 50 miljarder euro. Eftersom de samhälleliga vinster som investeringarna i digital infrastruktur kan ge upphov till är så pass viktiga för både Europas medborgare och den inre marknaden, är offentliga åtgärder avgörande för att stimulera marknaden.
